

การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
สาขาสถาปัตยกรรมหลัก

The decision not to request for a promotion of the License for
Professional Architect of the main Architecture.

พชร เพ็ชรบุรณิน

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Patchara Phetcharaburanin

Master of Business Administration Program in Finance and Banking,
Faculty Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ 2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกเป็น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน 3. เพื่อศึกษาปัจจัยก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยจำแนกเป็น ด้านส่วนบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มีใบอนุญาตวิชาชีพฯ จำนวน 394 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงอนุมาน ได้แก่ ทดสอบการวิเคราะห์ด้วยข้อมูลสถิติ t-test , การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD รวมถึงสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ทำให้การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยรวมต่างกัน นอกจากนี้ ปัจจัยก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

คำสำคัญ : การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

ABSTRACT

The purposed of this research were 1. To study about the decision not to request for a promotion of the License for Professional Architect. 2. To compare about the decision not to request for a promotion of the License for Professional Architect which were classified by personal factors (gender, age, status, education, occupation, monthly income and working experience). 3. To study about the causing of boring emotion that impact to the decision not to request for a promotion of the license for professional Architect which were classified by personal, interpersonal relationship, environment and organizational management. A sample in this research was selected from those who have the License for Professional Architect of the main Architecture amount 394 persons by using questionnaire as a tool for data collection. Statistics were used for hypothesis test are descriptive analysis including frequency, percentage mean and standard deviation. There are 3 statistics were used for this hypothesis test. First, descriptive analysis including frequency, percentage mean and standard deviation. Second, statistical inference including T-Test Statistics and One-way Anova Statistics to compared individual differentiation by using LSD method. Third, Multiple Regression Analysis.

The results of hypothesis testing showed that Professional Architect who had different gender, age status, education, occupation, monthly income and working experience impact to the decision not to request for a promotion of the License for Professional Architect. Together with factors that impact to boring emotion were personal, interpersonal relationship, environment and organizational management.

Keyword: The decision not to request for a promotion of the License for Professional

บทนำ

ใบอนุญาตวิชาชีพสถาปัตยกรรม หรือเดิม (ก่อน พ.ร.บ. สถาสถาปนิก 2543) เรียกว่า ก.ส. เป็นเอกสารรับรองของสถาปนิกในการออกแบบและเซ็นรับรองแบบ ที่รับรองโดยสภาสถาปนิก (Architect Council of Thailand) ในปัจจุบันมีอยู่ 4 สาขาด้วยกันได้แก่ สถาปัตยกรรมหลัก สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ สถาปัตยกรรมผังเมือง และ ภูมิสถาปัตยกรรม ใบประกอบวิชาชีพมี 4 ระดับเรียงจากสูงไปต่ำ คือ วุฒิสถาปนิก สามัญสถาปนิก ภาคีสถาปนิก และสถาปนิกภาคีพิเศษ ขอบเขตงานที่ควบคุมในสาขาต่างๆ ถูกกำหนดไว้ในกฎกระทรวง (พ.ศ. 2549) ว่าด้วยการกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม กฎกระทรวงการกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนี้ ได้มีการกำหนดให้งานสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาต่างๆ ทั้ง 4 สาขานั้น ผู้ดำเนินการงานออกแบบ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบ ศึกษา โครงการ บริหารและอำนวยความสะดวกก่อสร้าง ต้องเป็นสถาปนิก (แต่ละสาขา) ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในระดับชั้นต่างๆกันไป ตามขอบเขตของงาน

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันประเด็นปัญหาเรื่องคุณภาพและมาตรฐานในการปฏิบัติวิชาชีพของสถาปนิกเป็นประเด็นปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพสถาปัตยกรรมในวงกว้างและได้รับความสนใจจากฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติวิชาชีพเป็นอย่างมาก ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยไปสู่ปฏิบัติวิชาชีพแล้ว ไม่ค่อยมีการขอปรับระดับทางวิชาชีพเพื่อยกระดับและพัฒนาด้านการปฏิบัติวิชาชีพ อาจเป็นเพราะระเบียบ ขั้นตอน หรือการประกอบวิชาชีพฯ ที่มีผลต่อการขอปรับระดับของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่มีความเข้มงวดในกระบวนการ ทั้งเรื่องเอกสาร ข้อกำหนด สละสมแต่้ม อาจจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายของการยื่นขอเลื่อนระดับ หรืออาจเห็นหนทางอื่นที่ดีกว่าการประกอบวิชาชีพฯ

ในการเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยสถาปนิกจะต้องมีคุณสมบัติ และผ่านขั้นตอนการรับใบอนุญาตฯ (เลื่อนระดับ) มีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การยื่นผลงานฯ
2. การพิจารณาผลงานและทดสอบความรู้โดยคณะทำงานฯ
3. การพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาผลงานฯ
4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยคณะกรรมการสภาสถาปนิก

จากขั้นตอนการยื่นผลงานฯ นั้นทางสถาปนิกต้องรวบรวมผลงานให้ได้คะแนนตามข้อกำหนดจากทางสภาสถาปนิก ซึ่งแต่ละระดับนั้นมีข้อกำหนดของคะแนนที่แตกต่างกัน การจัดทำรูปเล่มเพื่อยื่นนั้นต้องประกอบไปด้วย สำเนารับรองแบบก่อสร้าง (ต้องมีลายมือชื่อผู้ออกแบบครบตามเงื่อนไข) รูปถ่ายอาคาร (งานที่แล้วเสร็จ) และเอกสารใบอนุญาตปลูกสร้าง หรือ สัญญาว่าจ้างรวมทุกชิ้นงาน ซึ่งการที่ได้เอกสารในจัดทำรูปเล่มนั้นต้องใช้ขั้นตอนการทำงาน ทรัพยากร เวลา และการติดต่อ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลายหน่วยงานจึงจะได้เอกสารและผลงานตามที่กำหนด

ด้วยการเล็งเห็นถึงปัญหาในข้างต้น ทำให้ต้องมีการสำรวจและศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลกับความเบื่อหน่าย ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ของผู้มีใบประกอบวิชาชีพฯ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากศึกษาในครั้งนี้ เพื่อรู้ถึงปัจจัยก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย แล้วนำไปหาวิธีการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดการขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตประชากร คือ จำนวนผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพฯ จำนวน 24,567 คน (ข้อมูล : ตรวจสอบสมาชิกและใบอนุญาตบุคคล , สภาสถาปนิก , ธันวาคม 2563)
- 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพฯ จำนวน 394 คน

ตัวแปรที่ใช้การศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ประกอบไปด้วย การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ประกอบด้วย ด้านการตระหนักถึงปัญหา ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการพิจารณาทางเลือก และด้านการตัดสินใจปฏิบัติ

นิยามศัพท์

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่มีการคิดวิเคราะห์ถึงปัญหา หรือ โอกาส และมีลำดับขั้นตอนของกระบวนการต่างๆ ซึ่งได้มาเพื่อทางเลือกจากหลากหลายทางเลือก โดยใช้ดุลยพินิจพิจารณาโดยมีหลักของเหตุผลและข้อมูลต่างๆ เพื่อได้คำตอบเป็นไปตามบรรลู่วัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

การตระหนักถึงปัญหา หมายถึง การรับรู้หรือระบุถึงปัญหาหรือโอกาสกับความต้องการของตนเอง โดยมีปัจจัยหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดโดยตรงหรือสภาพแวดล้อมภายนอก โดยสามารถพิจารณาจากในอดีต ปัจจุบัน อนาคต ความเบี่ยงเบนจากแบบแผน การได้รับคำแนะนำ หรือแม้กระทั่งแรงกระตุ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก

การระบุข้อจำกัดของปัจจัย หมายถึง เป็นการกำหนดขอบเขตของปัญหา โอกาส และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัดสินใจได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัจจัยด้านข้อมูลต่างๆ เจื่อนไขจากสภาวิชาชีพ หลักเกณฑ์ แม้กระทั่งข้อมูลที่ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพได้ดีขึ้น เช่น ผลตอบแทน เงินรางวัล ชื่อเสียง โอกาสความก้าวหน้า ประโยชน์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น

การพิจารณาทางเลือก หมายถึง การกำหนดกฎเกณฑ์การพัฒนาชุดทางเลือกต่างๆ ในตัดสินใจและการประเมินทางเลือกโดยใช้การวิเคราะห์หลักเกณฑ์หรือวิธีการขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งต้องใช้ประสบการณ์ วิจัยญาณทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคตและความคิดริเริ่มในการประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบผลได้ผลเสียของแต่ละทางเลือกที่ดีที่สุด หรือแม้กระทั่งทางเลือกถึงการเปลี่ยนสายอาชีพ

การตัดสินใจปฏิบัติ หมายถึง เป็นการตัดสินใจทางเลือกที่ผ่านการคิดวิเคราะห์ ประเมิน และวางแผนไว้แล้ว นั้นไปปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพึงพอใจกับการตัดสินใจนั้น

ความเหนื่อยหน่าย หมายถึง เป็นปรากฏการณ์ซึ่งแสดงถึงความเสื่อมโทรมสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ลักษณะของความเหนื่อยหน่าย อ่อนล้า และคับข้องใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากการทุ่มเทการ

กระทำในสิ่งที่มุ่งหวัง แต่ต้องประสบกับความล้มเหลว และมีพฤติกรรมที่แสดงออก คือ ความรู้สึกอ่อนล้าทางอารมณ์ ความรู้สึกลดความเป็นบุคคล ความรู้สึกประสบความสำเร็จลดลง

ความเบื่อหน่าย หมายถึง อาการที่เกิดความอ่อนล้าทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกลดความเป็นบุคคล และการลดความสำเร็จหรือขาดความปรารถนาในการประสบความสำเร็จของส่วนบุคคล ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในบุคคลที่ทำงานอยู่ทุกอาชีพ โดยอธิบายว่า ความเบื่อหน่ายนี้ทำให้เกิดความอ่อนล้าสิ้นหวัง ขาดแรงจูงใจ หมัดกำลังใจในการทำงานหรือการดำรงชีวิตประจำวัน มีทัศนคติในทางลบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่องานที่รับผิดชอบ เห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ไม่มีความภาคภูมิใจในความสามารถและผลงานของตน คุณภาพชีวิตกับการทำงานลดลง

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านส่วนบุคคล หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกิดและมีผลในแต่ละบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกันออกไป เช่น อายุ เพศ สถานภาพ ความคาดหวังในสิ่งต่างๆ รสนิยมหรือความชอบของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพในการยืดหยุ่น การควบคุม ความสามารถในการรับรู้หรือการตระหนักรู้ เป็นต้น

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกิดในด้านของความสัมพันธ์ที่เกิดกับบุคคลนั้น ซึ่งในแต่ละบุคคลก็จะมีผลแตกต่างกันไป เช่น ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน หัวหน้า หรือลูกน้อง ความสนิทกัน ความขัดแย้งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ขาดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดการแข่งขัน เกิดการป้อนทอนที่มีผลกระทบกันทางด้านจิตใจ ขาดการสื่อสารหรือโอกาสในการสร้างสายสัมพันธ์ เป็นต้น

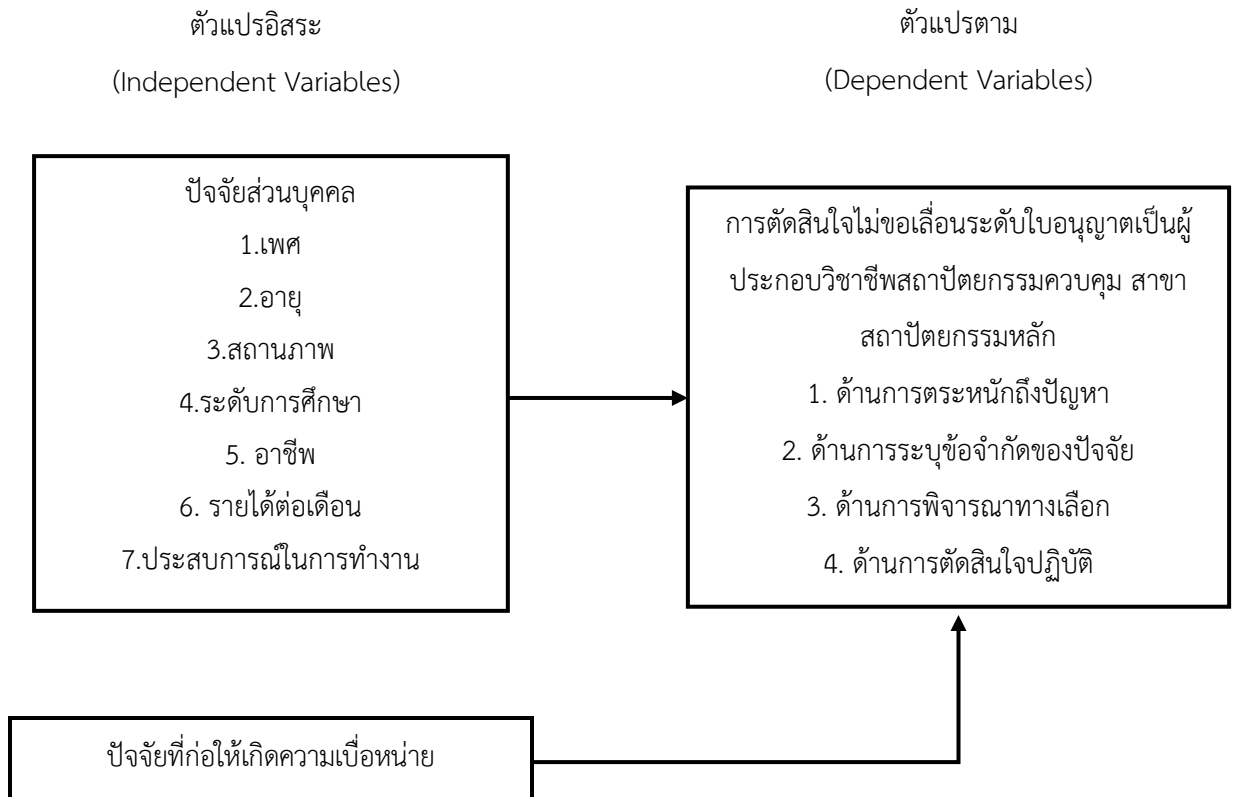
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง เป็นปัจจัยที่เกิดกับบริบทรอบนอกที่มีผลกระทบกับตัวเรา เช่น ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อพื้นที่หรือบรรยากาศในการทำงาน ที่ปรึกษา ความมั่นคงจากภายนอก ระยะเวลา สภาพหรืออิทธิพลต่างๆ จากสังคม เป็นต้น

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากองค์กรต่างๆ และการทำงาน เช่น สิ่งที่เกิดจากความเครียดในการทำงาน ลักษณะงาน สิ่งจูงใจหรือวิธีการเสริมแรง การสนับสนุนจากองค์กร หัวหน้า ลูกน้อง หรือแม้กระทั่งเพื่อนร่วมงาน ปริมาณงาน เวลาในการทำงาน ความสามารถหรืออำนาจในการตัดสินใจ ความยุติธรรมภายใน กระบวนการหรือขั้นตอนงาน การบริหารองค์กร ค่านิยม ธรรมเนียม ประเพณีในองค์กร เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงาน
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันน่าจะทำให้มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม สาขาสถาปัตยกรรมหลัก

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย น่าจะส่งผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม สาขาสถาปัตยกรรมหลัก

ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Plunkett and Attner (2537 อ้างถึงใน ปริญญาบัตร เล็กประยูร , 2559) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่ตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย การตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของกระบวนการ ดังกล่าว เป็นการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์ ซึ่งเป็นการตัดสินใจโดยใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อสรุป

อภิชา เปียทอง (2562) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการใช้ความคิดโดยการวิเคราะห์ปัญหา หรือโอกาส และเลือกหนทางที่ดีที่สุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

การตัดสินใจ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- การตระหนักถึงปัญหา (Define the problem)
- การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors)
- การพิจารณาทางเลือก (Develop potential alternatives)
- การตัดสินใจปฏิบัติ (Implement the decision)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเบื่อหน่าย

Maslach และ Jackson (1981 , อ้างถึงใน Arnold B., Evengelia D. and Anna I., 2014) ได้ให้ความหมายของความเบื่อหน่ายว่า ความอ่อนล้าทางด้านจิตใจ มีปัญหาทางด้านจิตใจ อารมณ์ความรู้สึกไม่เห็นคุณค่าของความเป็นคน และรู้สึกไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานและ ความพึงพอใจในงานที่ต่ำลง รวมถึงมีการลดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ

วริษฐา เทพศรีเมือง (2559) ได้ให้ความหมายว่า ความเบื่อหน่ายเป็นภาวะหมดไฟในการทำงาน เป็นความเหนื่อยล้า ความเบื่อ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานที่มีภาวะกดดัน ด้านอารมณ์เป็นอย่างมาก งานที่ต้องคอยให้บริการผู้คนเป็นจำนวนมาก งานที่ต้องทำแบบเดิม พบเจอเรื่องแบบเดิมซ้ำๆ เป็นประจำทุกวันจนกลายเป็นความเครียดสะสม กลายเป็นความเฉยชา ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะอยากทำงาน ไม่มีเป้าหมาย ไม่มีแรงจูงใจ ซึ่งส่งผลให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นที่พึงพอใจ และประทับใจต่อผู้ที่พบเจอ ทั้งเพื่อนร่วมงาน และองค์กร อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ใกล้ชิดสามารถซึมซับความเบื่อหน่ายจากบุคคลสู่บุคคล และสามารถกระจายเป็นวงกว้างได้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

- ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านส่วนบุคคล
- ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน
- กระบวนการการขอเลื่อนระดับ

คุณสมบัติของผู้ขอยื่นคำร้อง

1. ระดับสามัญสถาปนิก

1.1 สาย (ก)(ข) เป็นภาคีสถาปนิก สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ผู้มีปริญญาตรีวิชาชีพหลักสูตร 5 ปี หรือ 4 ปี ที่สภาสถาปนิกรับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี (สภาสถาปนิกอาจทำการทดสอบความรู้โดยวิธีสอบข้อเขียนด้วยก็ได้)

1.2 สาย (ค)(ง) เป็นภาคีสถาปนิก สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ผู้มีปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้องหลักสูตร 4 ปีขึ้นไป หรืออนุปริญญาวิชาชีพที่สภาสถาปนิกรับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี (สภาสถาปนิกอาจทำการทดสอบความรู้ด้วยโดยวิธีสอบข้อเขียนก็ได้)

1.3 สาย (จ) เป็นภาคีสถาปนิก สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรีประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่สภาสถาปนิกรับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

และสอบเทียบวิทยฐานะตามมาตรฐานความรู้ขั้นสามัญสถาปนิกที่สภาสถาปนิกจัดสอบ (สภาสถาปนิกอาจทำการทดสอบความรู้โดยวิธีสอบข้อเขียนด้วยก็ได้)

2. ระดับวุฒิสถาปนิก

2.1 สาย (ก)(ข) เป็นสามัญสถาปนิก สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ผู้มีปริญญาตรีวิชาชีพหลักสูตร 5 ปี หรือ 4 ปี ที่สภาสถาปนิกรับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 7 ปี (สภาสถาปนิกอาจทำการทดสอบความรู้โดยวิธีสอบข้อเขียนด้วยก็ได้)

ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตฯ (เลื่อนระดับ)

1. การยื่นผลงานฯ

ผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ต้องยื่นผลงานฯ ด้วยตนเองก่อนกำหนดการพิจารณาผลงานของคณะกรรมการฯ 5 วันทำการ ณ ที่ทำการสภาสถาปนิก ในเวลาทำการ ตั้งแต่เวลา 08.30 – 17.00 น.
(เจ้าหน้าที่ออกใบรับเรื่องให้)

2. การพิจารณาผลงานและทดสอบความรู้โดยคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ พิจารณาบัญชีปริมาณและคุณภาพผลงาน และทดสอบความรู้โดยวิธีสัมภาษณ์ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาผลงานฯ ตามวันและเวลาที่กำหนดในใบรับเรื่อง (คณะกรรมการฯ มีกำหนดการประชุม เดือนละ 1 ครั้ง)

3. การพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาผลงานฯ

คณะกรรมการพิจารณาผลงานฯ พิจารณารายงานของคณะกรรมการฯ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการสภาสถาปนิกพิจารณาให้ความเห็นชอบ (คณะกรรมการฯ มีกำหนดการประชุม เดือนละ 1 ครั้ง)

4. การพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยคณะกรรมการสภาสถาปนิก

คณะกรรมการฯ พิจารณารายงานของคณะกรรมการฯ เพื่อให้ความเห็นชอบการออกใบอนุญาต (เลื่อนระดับ)
(คณะกรรมการฯ มีกำหนดการประชุม เดือนละ 2 ครั้ง)

ภาพที่ 1 : ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาต (เลื่อนระดับ)

ที่มา : จาก https://act.or.th/th/up_level/asa.php

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภิญโญ ธนาดิเรก (2557) ได้กล่าวสรุปการศึกษาว่า แนวทางการพัฒนาการอบรมวิชาชีพเพื่อทดแทนการสอบรับใบอนุญาตระดับภาคีสถาปนิกนั้น เป็นแนวทางหนึ่ง ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ผู้ที่ขอรับใบอนุญาตโดยตรง เช่น สถาปนิกที่สำเร็จการศึกษาและกำลังเข้าสู่วิชาชีพ รวมถึง นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ต่างต้องการที่จะอบรมพัฒนาทักษะความรู้ที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างทดแทนประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพัฒนาให้เกิดขึ้น แต่ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการความรู้ด้านวิชาชีพ ต่างเห็นว่าไม่ควรที่จะนำเรื่องของ การอบรมวิชาชีพนั้นมาเป็นเงื่อนไขที่ผูกโยงกับการสอบหรือการได้มาซึ่งใบอนุญาต เนื่องจากอาจถูกมองได้ว่า การอบรมนั้นใช้ระยะเวลายาวนานจนดูเหมือนเป็นการลิดรอนสิทธิ์ในการเข้าสู่วิชาชีพ

วิรัชญา เทพศรีเมือง (2559) กล่าวว่าไว้ว่าการศึกษาเรื่อง ผลการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อลดความเปราะบางของพนักงานให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ประจำศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน มีสรุปผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ ดังนี้ หลังเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม พนักงานให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ที่เป็นกลุ่มทดลอง มีคะแนนความเปราะบางลดลง และหลังเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม พนักงานให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ที่เป็นกลุ่มทดลอง มีคะแนนความเปราะบางลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

พร้อมพล พัฒนอมร (2561) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากความเปราะบางที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่ยังคงอยู่ กรณีศึกษาบริษัทชาปุระ เคนคาน่า ดริลลิ่ง เอเชีย ลิมิเต็ด สรุปได้ว่า พนักงานมีการขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ความท้อแท้ ความหดหู่ และความเครียด เป็นผลที่เกิดจากความเปราะบางในการทำงาน โดยมีสาเหตุมาจาก ภาระหน้าที่งานที่เยอะจุกจุก ความกดดันที่ไม่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ค่าตอบแทนจากการทำงานล่วงเวลา ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ ความชัดเจน ขาดการสื่อสาร และความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน ส่วนพนักงานบริษัทชาปุระ เคนคาน่า ดริลลิ่ง เอเชีย ลิมิเต็ด มีปัจจัยความเปราะบางที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้ ค่าตอบแทน ความก้าวหน้า และสวัสดิการต่างๆ ความไม่พอใจดังกล่าวส่งผลถึงความผูกพันต่อองค์กร เช่น พนักงานมีการลาออกเพื่อหางานใหม่ หรือพนักงานที่ยังคงอยู่มีการเริ่มมองหาสถานที่ทำงานใหม่ที่ได้รับค่าตอบแทนที่ดีกว่า เพื่อเป้าหมายในอาชีพและความมั่นคงต่อหน้าที่การทำงานในอนาคต จากสาเหตุดังกล่าวนี้ ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพที่ลดลง ขาดความภาคภูมิใจร่วมไปถึงการมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ไม่มีวิสัยทัศน์ และไม่ต้องต้องการในการประสบความสำเร็จไปพร้อมกับองค์กร ซึ่งส่งผลถึงการลดลงของความผูกพันที่มีต่อองค์กร

อภิชา เปี้ยทอง (2562) กล่าวว่าไว้ว่าการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ของขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ โดยภาพรวม ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านพิจารณาทางเลือก ด้านการตัดสินใจปฏิบัติ ด้านการตระหนักถึงปัญหา ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการสร้างระบบควบคุมและประเมินผล ส่วนด้านตำแหน่ง เงินเดือน และระยะเวลาในการทำงานต่างกัน ทำให้การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ของขึ้นทะเบียนฯ ต่างกัน ส่วนเรื่องของ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ของขึ้นทะเบียนฯ ไม่ต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจำนวนจากผู้มีใบประกอบวิชาชีพฯ โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากการใช้สูตรของ Yamane (ทรรศวรรณ ขาวพราว , 2560) โดยการกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 โดย ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องทำการศึกษาจำนวน 394 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ในการทำงาน มีจำนวนคำถามทั้งหมด 7 เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงแค่ 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะปัจจัยความเบื่อหน่ายของแต่ละบุคคล ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ มีจำนวนทั้งหมด 14 ข้อ เป็นลักษณะคำถาม แบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกเพียงแค่ 1 คำตอบ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ประกอบไปด้วย ด้านการตระหนักถึงปัญหา ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการพิจารณาทางเลือก และด้านการตัดสินใจปฏิบัติ มีจำนวนทั้งหมด 13 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของแต่ละผู้ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำมาดำเนินการจัดทำแบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 394 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลคือ กลุ่มผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพฯ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก ซึ่งหลังจากการเก็บข้อมูลจนครบตามจำนวนแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาคำนวณทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบ t-test และความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) โดยหากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยการตัดสินใจ ได้แก่ ด้านการตระหนักถึงปัญหา ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการพิจารณาทางเลือก และด้านการตัดสินใจปฏิบัติ มีระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ในการทำงาน ที่ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการตระหนักถึงปัญหา การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ รับรู้หรือระบุ ถึงปัญหาหรือโอกาสกับความต้องการของตนเอง โดยมีปัจจัยหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดโดยตรงหรือสภาพแวดล้อมภายนอก โดยสามารถพิจารณาจากในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และการได้รับคำแนะนำจากบุคคลรอบข้าง หรือแม้กระทั่งได้รับแรงกระตุ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก กับการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ รับรู้ถึงความต้องการของตนเอง ได้รับคำแนะนำ และแรงกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกใน

1.2 ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ รับรู้ถึงปัจจัยด้านข้อมูล เงื่อนไข และหลักเกณฑ์ต่างๆ จากทางสภาวิชาชีพ

สถาปนิก ยังทราบถึงขอบเขตของความสามารถในการทำงานในแต่ละระดับของใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รวมทั้งข้อมูลเรื่องผลประสิทธิผลที่สูงขึ้น เช่น ผลตอบแทน เงินรางวัล ชื่อเสียง โอกาสความก้าวหน้า เป็นต้น เมื่อสามารถเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด และหลักเกณฑ์ในการเข้ารับการทดสอบความรู้ของสภาวิชาชีพ และมีเงินรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการเข้ารับการทดสอบที่สอดคล้องกัน

1.3 ด้านการพิจารณาทางเลือก การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ ได้ประเมินเปรียบเทียบผลได้และผลเสียก่อนการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ยังคงเลือกที่จะประกอบวิชาชีพ และมีแนวโน้มโอกาสเปลี่ยนสายอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีได้มีการเปรียบเทียบผลได้และผลเสียก่อนการตัดสินใจเข้ารับการทดสอบ และสอดคล้องกับ สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2560) กล่าวว่า ในปัจจุบันมีทางเลือกในการประกอบวิชาชีพที่หลากหลายมากขึ้น มีสายงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมออกแบบที่ไม่ได้ทำงานออกแบบโดยตรง หรือไม่เข้าทำงานต่อในสายวิชาชีพโดยตรง แต่จะผันตัวเข้าไปอยู่ในสายงานที่ใกล้เคียง

1.4 ด้านการตัดสินใจปฏิบัติ การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจกับการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยได้มีการคิดวิเคราะห์ ประเมินและวางแผนเพื่อนอนาคตไว้แล้ว สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่ได้ตัดสินใจเข้าทดสอบความรู้ของสภาวิชาชีพในรอบและวิชาที่ได้ทำการประเมินและวางแผนไว้แล้ว และได้มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อช่วยให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุป ได้ดังนี้

2.1 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีเพศต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า โดยทั้งเพศชาย และเพศหญิง ความต้องการที่แตกต่างกัน ทำให้ความต้องการที่จะเติบโตในสายอาชีพแตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า เพศชายจะมีการตระหนักถึงปัญหา การระบุข้อจำกัดของปัจจัย การพิจารณาทางเลือก และการตัดสินใจปฏิบัติ ในเรื่องการใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ได้มากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ ภัทรพร ฌภัทรตระกูล (2559) กล่าวว่า นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมสู่อชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักจักตนเอง ด้านการศึกษา ลักษณะงานและค่านิยมอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของตน ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และด้านการวางแผนในการทำงานแตกต่างกัน

2.2 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า แต่ละช่วงอายุที่มีผลต่อการตัดสินใจ ที่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะมุมมอง ทักษะ แต่ยกเว้นด้านการรับรู้ด้านข้อจำกัดและปัจจัย ซึ่งแต่ละช่วงอายุนั้นมีการตัดสินใจที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อาจเป็นเพราะสถาปนิกรู้จักวิชาชีพนี้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ปริญญาทร เล็กประยูร (2559) กล่าวว่า แรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีขนาดใหญ่ พบว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่มีอายุต่างกันส่งผลให้แรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยภาพรวมต่างกัน

2.3 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีสถานภาพต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ประเภทของสถานภาพมีผลต่อการตัดสินใจ เนื่องจากวิธีคิด มุมมอง ทักษะ ทำให้การตัดสินใจของสถานภาพในแต่ละสถานจะมีอิทธิพลต่อความคิด และความต้องการที่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีสถานภาพต่างกันทำให้การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยรวมไม่ต่างกัน

2.4 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ระดับการศึกษา และหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งในข้อกำหนดของคุณสมบัติของผู้ขอยื่นคำร้องขอเลื่อนระดับ โดยเฉพาะผู้ที่จบต่ำกว่าปริญญาตรีมีการตัดสินใจที่จะไม่ขอเลื่อนระดับ หรือแม้กระทั่งไม่สนใจที่ต้องการมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในระบบอุตสาหกรรมการออกแบบ สาขาสถาปัตยกรรม สอดคล้องกับ ณัชพล งามธรรมชาติ. (2559) ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท XYZ จำกัด พบว่า ระดับแตกต่าง

2.5 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีอาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ลักษณะอาชีพที่แตกต่างกันมีความต้องการหรือความจำเป็นที่แตกต่างกัน เช่น การประกอบอาชีพโดยไม่มี ความจำเป็นที่ต้องใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ หรือผู้จบมาแล้วมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ แต่ได้มีการเปลี่ยนสายงานอาชีพแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขอเลื่อนระดับ และบางครั้งความก้าวหน้าในอาชีพก็ไม่ได้ยึดติดกับระดับวิชาชีพ เช่น ตำแหน่งงานในราชการบ้าง และผู้ที่ต้องประกอบอาชีพอยู่ในสายวิชาชีพสถาปัตยกรรม มีความจำเป็นต้องมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ระดับสามัญสถาปนิก/ระดับวุฒิสถาปนิก เพื่อโอกาส และความก้าวหน้าในอาชีพ สอดคล้องกับ นพคุณ เลียงประสิทธิ์ (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในอำเภอละ งู จังหวัดสตูลพบว่า อาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวที่ต่างกัน

2.6 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สถาปนิกที่มี

รายได้ต่อเดือนต่างกันเป็นตัวกำหนดระดับการตัดสินใจ เช่น บริษัทรับเหมาก่อสร้างโดยส่วนใหญ่มักจะให้ค่าใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ เพิ่มเข้าไปในเงินเดือน และมูลค่าจะเพิ่มตามระดับ แต่บางครั้งบริษัทก็ไม่ได้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ไม่มีความจำเป็นในการขอเลื่อนระดับ สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีเงินเดือนต่างกันทำให้การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยรวมต่างกัน

2.7 สถาปนิกที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่ต่างกัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันเป็นตัวกำหนดระดับการตัดสินใจ เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมานาน แต่ยังไม่ได้ออกเลื่อนระดับ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ อาจจะทำให้เกิดความอึดตัวของการทำงาน หรือมองไม่เห็นความจำเป็นที่ตนเองต้องขอเลื่อนระดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับสถาปนิกจบใหม่ที่เพิ่งได้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ โดยส่วนใหญ่ก็จะมีไฟในการประกอบวิชาชีพ หรือเป้าหมายในการขอเลื่อนระดับ สอดคล้องกับ อภิชา เปียทอง (2562) กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันทำให้การตัดสินใจในการทดสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยรวมต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ จำแนกปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย สามารถสรุป ได้ดังนี้

3.1 ด้านส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่ไม่สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ ในการขอเลื่อนระดับนั้น เนื่องด้วยมีหลายขั้นตอน และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการขอเลื่อนระดับ กว่าจะครบทุกปัจจัยของเงื่อนไขก็ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความต้องการขอเลื่อนระดับเริ่มมีอาการถอดใจ ท้อแท้ และหมดหวังในที่สุด สอดคล้องกับ ปิรันธ ชินโชติ , ธีระวัฒน์ จันทิก (2558) กล่าวว่า เป็นอาการที่ถอดใจ ท้อแท้ หรือไม่พอใจ จากการทำงานแล้ว ไม่ได้เกิดผลใด ตามที่คาดเอาไว้

3.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่ไม่สร้างสายสัมพันธ์หรือมีสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อลูกน้อง เพื่อนร่วมอาชีพ หัวหน้า ส่งผลเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน หมดแรงผลักดันใน และมีความสนใจน้อยลง ทำให้ไม่อยากแข่งขันหรือการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับเจณิกา วงศ์สถาพร (2555) กล่าวว่า การเริ่มต้นจากสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลกับเพื่อร่วมงานที่ลดลงโดยพนักงานที่เกิดความเบื่อหน่าย มีความสนใจในงานที่รับผิดชอบน้อยลง และเริ่มสนใจในความเป็นอยู่ที่ดีของตนเองเพิ่มมากขึ้นจนละเลยบุคคลรอบข้าง

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การมีที่สภาพแวดล้อม สัมคม หรือบริบทภายนอกนั้น และมีที่ปรึกษาที่เหมาะสม จะส่งผลกระทบต่อสภาวะความเบื่อหน่ายต่อผู้ประกอบวิชาชีพฯ เป็นอย่างสอดคล้องกับ สิทธิพรธน์ นิลสงวนเดชะ (2558) กล่าวว่า ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านลักษณะมีอิทธิพลมากที่สุด

และปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดกับความแปรปรวนในการทำงานด้านการลดค่าความเป็นบุคคลในผู้อื่น คือ กลวิธีในการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยง ส่วนการทำงานด้านความรู้สึกไร้ประสิทธิภาพมากที่สุดคือ ตำแหน่งงาน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ก็มีอำนาจในการทำนายปัจจัยทำนายระดับความเหนื่อยหน่ายในการทำงาน

3.4 ด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับ โบนัสผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ขั้นตอนหรือเงื่อนไขที่ซับซ้อน และยุ่งยาก ขององค์กรที่กำหนด อีกทั้งเรื่องค่าตอบแทน ปริมาณงาน เวลา และการสนับสนุนในการทำงาน จะส่งผลต่อผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความเบื่อหน่าย และท้อแท้ ต่ออนาคตของการทำงาน สอดคล้องกับ วรตม์ หล่อยนต์ (2555) และ Dragan R. (2006) กล่าวว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเครียดซึ่งมีอยู่ในการทำงาน ซึ่งหมายถึงภาระงานที่มากเกินไปหรือการที่ต้องหมกมุ่นกับงานที่ทำอยู่ตลอดเวลาในระยะเวลานาน รวมไปถึงความขัดแย้งด้านบทบาทและความคลุมเครือของบทบาทหน้าที่ว่ามีขอบเขตแค่ไหน หรือการขาดข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอต่อการทำงาน วิธีการเสริมแรง (Reinforcement)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางแก่องค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับโบนัสผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ด้านการตระหนักถึงปัญหา ด้านการระบุข้อจำกัดของปัจจัย ด้านการพิจารณาทางเลือก และด้านการตัดสินใจปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม มีความรู้สึกเบื่อหน่ายกับการประกอบอาชีพอยู่ในระดับสูง โดยผ่านการพิจารณา และประเมินจากปัจจัยด้านส่วนบุคคล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารองค์กรและการทำงาน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการขอเลื่อนระดับ ดังนั้น จากสาเหตุจากความเบื่อหน่าย ควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน มุมมอง ทักษะคติ แรงจูงใจ เพิ่มเติม เพื่อส่งเสริม และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้มากขึ้น

2. การตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับโบนัสผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ด้านของคำแนะนำเกี่ยวกับการยื่นขอเลื่อนระดับ และปัจจัยที่ได้มาซึ่งคะแนนตามข้อกำหนดนั้น โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รวมถึงความรู้สึกของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมถึงกระบวนการขั้นตอนต่างๆ ที่ค่าเฉลี่ยที่สูง ซึ่งสะท้อนให้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมีความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความไม่สนใจต่อการเลื่อนขอระดับ ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงถึงขั้นตอนที่ยุ่งยาก หรือลดกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กรต่างๆที่ได้มาของเอกสารประกอบการขอเลื่อนระดับ

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ในการทำงาน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจไม่ขอเลื่อนระดับโบนัสผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ทางสภาสถาปนิกควรคำนึงถึงผลประโยชน์ มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการและขั้นตอนการขอเลื่อนระดับ เนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในแต่ละระดับนั้นมีปัจจัยความเบื่อหน่ายที่มีผลต่อการตัดสินใจในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมุมมองและความต้องโบนัสผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ

บรรณานุกรม

- ปัทมา ชินโชติ , ธีระวัฒน์ จันทิก. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการความรู้ในการลดระดับความเบื่อหน่ายในการเรียนของนักศึกษา. Veridian E-Journal, Slipakorn University. สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่8 ฉบับที่2: 864-876
- พร้อมพล พัฒนอมร. (2561). ผลกระทบจากความเบื่อหน่ายที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานที่ยังคงอยู่ กรณีศึกษาบริษัทซาปุระ เคนคาน่า ดริลลิ่ง เอเชีย ลิมิเต็ด. สารนิพนธ์. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ภัทรา ลาขโรจน์. (2550). แนวทางพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่องสำหรับวิชาชีพสถาปัตยกรรมหลัก. วิทยานิพนธ์. สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภิญโญ ธนาดิเรก. (2557). แนวทางการพัฒนาระบบการอบรมวิชาชีพทดแทนการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ระดับภาคีสถาปนิกสภาสถาปัตยกรรมหลัก. วิทยานิพนธ์. สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วริษฐา เทพศรีเมือง. (2559). ผลการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงเพื่อลดความเบื่อหน่ายของพนักงานให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ประจำศูนย์บริการข้อมูลภาคนี้รัฐเพื่อประชาชน. วิทยานิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) , มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สภาสถาปนิก. (2563) .ตรวจสอบสมาชิกและใบอนุญาตบุคคล ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2564 จาก <https://act.or.th/th/home/>
- สภาสถาปนิก. (2564) . การขอเลื่อนระดับ. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2564 จาก https://act.or.th/th/up_level/
- สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2560). โครงการศึกษาศักยภาพอุตสาหกรรมออกแบบของประเทศไทย. รายงานฉบับสมบูรณ์ . ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
- สิพรรณ นิลสวงเดชะ. (2558). ภาวะเหนื่อยหน่ายในการทำงานและกลวิธีในการเผชิญปัญหาของพนักงานองค์กรเภสัชกรรม. วิทยานิพนธ์. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สิริวัฒนา คุ่มทองมาก. (2552). ความรู้และทักษะที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมสำหรับสถาปนิกระหว่างประกอบวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์. สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิชา เปี้ยทอง. (2562). การตัดสินใจการทดสอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Maslach, C., & Jackson, S. E. (1986). Maslach burnour inventory (2nd ed.). New York: Consulting Psychologists.